

LIMIS DUOMENŲ TEIKĖJŲ DAŽNIAUSIAI DAROMŲ KLAIDŲ APŽVALGA

Pastebėta, kad LIMIS portalo muziejų renginių kalendoriuje, muziejinių vertybių ir personalijų aprašuose, muziejų darbuotojų parengtuose tekstuose kartojasi tos pačios ar panašios klaidos, netikslumai. Šioje apžvalgoje pateikiame dažniausiai daromų klaidų pavyzdžius, jų taisymus ir tekstų rengimo rekomendacijas.

1. Pagrindinės muziejininkų daromos klaidos

1.1. Brūkšnelio ir brūkšnio rašyba

1.2. Lietuviškos kabutės

1.3. Dvigubi skliaustai, kabutės

1.4. Renginio pavadinimas, antraštė, aprašymas

1.5. Tarpai tarp žodžių, skaičių ir ženklų

1.6. Sutrumpinimai

1.7. Daiktavardžio vartojimas

1.8. Įvardžio vartojimas

1.9. Būdvardžio vartojimas

1.10. Įvardžiuotinė forma

1.11. Asmenvardžiai

1.12. Vietovardžiai

1.13. Vediniai su priesaga -iškis

1.14. Neatidumo klaidos

2. Rečiau pasitaikančios klaidos

2.1. Prieveiksmiai

2.2. Jungtukai, dalelytės

2.3. Įnagininko vartojimas

2.4. Pažyminio skyryba

2.5. Didžiųjų raidžių rašyba

1. PAGRINDINĖS MUZIEJININKŲ DAROMOS KLAIDOS

1.1. BRŪKŠNELIO IR BRŪKŠNIO RAŠYBA

Lietuvių kalboje vartojamas rašybos ženklas brūkšnelis (-) ir skyrybos ženklas brūkšnys (–). Brūkšnelio ir brūkšnio rašyba neturėtų būti painiojama.

Brūkšnelis

Brūkšnelis (kombinacija klaviatūroje – ALT+045) rašomas tarp dviejų sintaksiškai lygiaverčių žodžių, nusakančių vieno daikto, reiškinio ar vienos ypatybės pavadinimą (pvz.: *stovykla-seminaras, namai-muziejus, paskaita-koncertas*). Brūkšnelis rašomas nepaliekant tarpų iš abiejų jo pusių.

Rašyti	Nerašyti
Gedulo ir vilties dienos minėjimas Venclauskių namuose-muziejuje.	Gedulo ir vilties dienos minėjimas Venclauskių namuose - muziejuje.
Koncertas-paskaita Šiaulių teatre.	Koncertas - paskaita Šiaulių teatre.
Liaudies meistrų stovyklos-seminaro uždarymo dalyviai Liaudies buities muziejuje.	Liaudies meistrų stovyklos - seminaro uždarymo dalyviai Liaudies buities muziejuje.

Brūkšnelis rašomas datą išreiškiant skaitmenimis (pvz., 1985-12-30) ir nepaliekant tarpelių. Tarp numerius žyminčių skaitmenų ir raidžių grupių, pvz.: *Lyros g. 25-15, raštas Nr. K-23*. Jungiant prie arabiškų skaitmenų antrąjį sudurtinio žodžio dėmenį, pvz.: *50-metis, 50-tūkstantasis*. Po arabiško skaitmens pridodant kelintinio skaitvardžio galūnę, pvz.: *2-asis, 3-ioji, 2011-aisiais, 5-as, 7-a*. Prieš išleistą žodžio dalį, pvz.: *vadovas (-ė), m-kla*.

PASTABA. Po romėniškų skaitmenų galūnės nepridedamos ir brūkšnelis nėra rašomas, pvz.: rašoma *II aukštas* (ne *II-as aukštas*), *III dalis* (ne *III-oji dalis*).

Rašyti	Nerašyti
Alytaus progimnazijos II laida 1922 metai.	Alytaus progimnazijos II-oji laida 1922 metai
IX forto muziejus.	IX – to forto muziejus.
Alytaus vidurinės mokyklos 50-metis.	Alytaus vidurinės mokyklos 50–metis.
Rašytojo Antano Drilingos 50-mečio minėjimas Anykščių kultūros namuose.	Rašytojo Antano Drilingos 50 -mečio minėjimas Anykščių kultūros namuose.

Tarp dviejų vardų brūkšnelis nerašomas, pvz.: *Marija Silvija Savukynaitė, Vytautas Petras Jablonskis*. Bet brūkšneliu jungiamos dvigubos pavardės, pvz.: *Sofija Kymantaitė-Čiurlionienė, Lina Laukytė-Bilevičienė, Laurynas Stuoka-Gucevičius*.

Brūkšnelis rašomas ir tarp pavardės bei slapyvardžio, pvz.: *Juozas Tumas-Vaižgantas, Prialgauskas-Rudbarzdis*.

Atkreiptinas dėmesys, kad muziejų darbuotojų parengtuose tekstuose labai dažnai ne tik vietoje brūkšnelio rašomas brūkšnys, bet ir netaisyklingai paliekami arba nepaliekami tarpai.

Rašyti	Nerašyti
Eva Milda Jankus-Gerola	Eva-Milda Jankus-Gerola
V. Mykolaitis-Putinas	V. Mykolaitis-Putinas
Kvietimas į Šiaulių „Aušros“ muziejaus įkūrimo 76-ąsias metines.	Kvietimas į Šiaulių „Aušros“ muziejaus įkūrimo 76 -ąsias metines.
Subačiaus geležinkelio darbuotojai, minint Vytauto Didžiojo 500-ąsias mirties metines.	Subačiaus geležinkelio darbuotojai, minint Vytauto Didžiojo 500 - ąsias mirties metines.

Brūkšnelio rašyti nereikia ir tada, kai antrasis žodis patikslina pirmąjį.

Rašyti	Nerašyti
Evangelikai liuteronai	Evangelikai-liuteronai

Brūkšnys

Brūkšnys (kombinacija klaviatūroje – ALT+0150) yra skyrybos ženklas, juo skiriamos sakinio dalys, sakinių dėmenys, tiesioginė kalba. Tuo atveju, jeigu brūkšnys rašomas ne sakinio pradžioje (tiesioginės kalbos atvejis), iš abiejų pusių paliekami tarpai (pvz., *Kristijonas Donelaitis – rašytojas*). Brūkšnys taip pat rašomas tarp dviejų ar daugiau žodžių ar skaitmenų, žyminčių daiktų bei reiškinių vietos, laiko, kiekio, eilės ribas.

Rašyti	Nerašyti
Kristijonas Donelaitis – rašytojas.	Kristijonas Donelaitis- rašytojas.
1978–1987 m.	1978-1987m.
12–13 val.	12-13 val.
Nugarinėje dalyje – paveikslėlis (berniukas su rogėmis ir eglute).	Nugarinėje dalyje - paveikslėlis (berniukas su rogėmis ir eglute).
XVII–XVIII a.	XVII-XVIII a.
XIX a. pab.–XX a. pr. arba XIX a. pab. – XX a. pr.	XIX a. pab.-XX a. pr.
Lankytojai priimami 12.30–16.30 val.	Lankytojai priimami 12.30-16.30 val.

PASTABA. Nors tarp skaitmenų, nurodant datą ar laiko intervalą, paprastai rašomas ilgasis brūkšnys, yra viena išimtis – kai data nurodoma trumpuoju būdu, tarp skaitmenų dedami trumpi brūkšneliai be tarpų, o ne ilgi brūkšniai, pvz., 1990-10-23. Ne klaida vietoje brūkšnelių daryti tarpus, pvz., 1990 10 23.

Vietoje praleistos tarinio jungties arba savarankiškos sakinio dalies rašomas brūkšnys (su tarpais), o ne brūkšnelis, pvz.: *Vilnius – Lietuvos sostinė; antra iš dešinės – Anelė Kavaliauskaitė-Karazijienė; danga – skiedros; ilgis – 25 cm; tai – akmeninio kirvio kotas.*

1.2. LIETUVIŠKOS KABUTĖS

Lietuviškų kabučių grafinė raiška yra „ABC“ (apačioje – atidaromosios, viršuje – uždarnosios). Standartinėje lietuviškoje kompiuterio klaviatūroje (standartas LST 1582:2000) lietuviškos kabutės, žinoma, yra (plačiau apie klaviatūrą žr. <https://www.ims.mii.lt/klav/>). Lietuviškų kabučių kombinacija nelietuviškoje klaviatūroje – ALT+0132 (atidaromųjų), ALT+0147 (uždariamųjų).

Tokios pat kabutės vartojamos čekų, islandų, slovakų ir vokiečių kalbose, tačiau kitose kalbose ženklai kitokie, pavyzdžiui, anglų kalboje “ABC”, rusų – «ABC», kai kuriose kitose kalbose – „ABC”.

Rašyti	Nerašyti
„Kūdikėlis Jėzus ėdžiose“.	"Kūdikėlis Jėzus ėdžiose".
Iškilingas Vismantų latvių bibliotekos „Saulė“ draugijos atidarymas (Radviliškio vls.).	Iškilingas Vismantų latvių bibliotekos „Saulė" draugijos atidarymas (Radviliškio vls.).

Lietuviškame tekste kita kalba parašytą tekstą reikia rašyti lietuviškose kabutėse.

Rašyti	Nerašyti
Viena iš knygų „Художественные сокровища Матенадарана“ (1976) autorių.	Viena iš knygų "Художественные сокровища Матенадарана" (1976) autorių.

1.3. DVIGUBI SKLIAUSTAI, KABUTĖS

Susidūrus dvejiems skliaustams, kabutėms, rašomi vieni skliaustai, vienos kabutės (kaip ir susidūrus dviem kableliams, taškams ar kitiems skyrybos ženklams).

Rašyti	Nerašyti
„Nugarinėje fotografijos pusėje, kairiajame viršutiniame kampe, pieštuku užrašyta: „N 5“.	„Nugarinėje fotografijos pusėje, kairiajame viršutiniame kampe, pieštuku užrašyta: „N 5““.
Latvija. Rēzeknės IX pėstininkų pulkas: leitenantas Gustavas Rauskinis (<i>Gustavs Rauskiņš</i> (1902–1979) skaito pranešimą.	Latvija. Rēzeknės IX pėstininkų pulkas: leitenantas Gustavas Rauskinis (<i>Gustavs Rauskiņš</i> (1902–1979)) skaito pranešimą.

PASTABA. Kartais dėl aiškumo sudėtinguose tekstuose gali būti dedami dvigubi skliaustai:

Dailininkas surengė asmeninių parodų (Vilniuje (1982, 1985 m.), Kaune (1985m.)).

Sakinio pabaigoje susidūrus sutrumpinimo taškui (pvz., sutrumpinimai *kt.*, *t. t.*, *pan.*) ir sakinio pabaigos taškui, taip pat dedamas vienas taškas.

1.4. PAVADINIMAS, ANTRAŠTĖ, APRAŠYMAS

Rekomenduojama renginių pavadinimus ir antraštes rašyti kuo trumpesnius. Juose turi atsispindėti svarbiausias įvykis, renginio esmė. Apibūdinimus ir detales geriau palikti aprašymams. Antraštė ir pavadinimas, ypač renginio, turėtų būti trumpesnis. Užtenka parašyti įvykį ir jo pavadinimą.

Rašyti	Nerašyti
Kėdainių muzikos mokyklos mokinių koncertas „Pavasario melodijos“	Kėdainių muzikos mokyklos mokinių, grojančių tautiniais instrumentais , koncertas „Pavasario melodijos“
Kalvio Ričardo Grekavičiaus paroda „Kryžių ir saulučių simfonija“	Lietuvos kalvių kalvio Ričardo Grekavičiaus darbų paroda „Kryžių ir saulučių simfonija“

Aprašymuose venkite ilgų sakinių. Kuo ilgesnis sakiny, tuo sunkiau jį suprasti. Rašydami tekstą ilgus sakinius stenkitės suskaidyti į keletą trumpesnių. Kad tekstą būtų lengviau suvokti, sakinio dalis ar sakinius junkite jungtukais (o, bet, tačiau, tik, arba, todėl, vis dėlto ir kt.). Jeigu įmanoma, vartokite paprastesnius žodžius. Paprastesnė kalba stiliaus nesugadina, ji tiesiog bus įtikinamesnė.

1.5. TARPAI TARP ŽODŽIŲ, SKAIČIŲ IR ŽENKLŲ

Dažnai daromos klaidos paliekant tarpus netinkamose vietose arba jų nepaliekant ten, kur reikia.

Tarpo reikia tarp pirmosios vardo raidės ir pavardės.

Rašyti	Nerašyti
K. Binkio žmona Sofija Kudrevičiūtė-Nacevičienė-Binkienė lesina vištas.	K.Binkio žmona Sofija Kudrevičiūtė-Nacevičienė-Binkienė lesina vištas.

Tarp sakinių, žodžių, skaičių ir ženklų visada reikia palikti vieno ženklo intervalo tarpą, pvz.:
2024 m. lapkričio 15 d.; 17 val. 22 min.; t. y.; š. m.

Rašyti	Nerašyti
Parašė dramas „Atžalynas“ (1938) ir „Generalinė repeticija“ (1940).	Parašė dramas „Atžalynas“(1938) ir „Generalinė repeticija“(1940).
Nuotraukos sukurtos „Fotografijos namų“ nuo 2013 m. rengiamose fotografijos stovyklose. Parodoje sutiksime miškų ir vandenių personažus bei mistines būtybes.	Nuotraukos sukurtos „Fotografijos namų“ nuo 2013 m. rengiamose fotografijos stovyklose. Parodoje sutiksime miškų ir vandenių personažus bei mistines būtybes.

Žymint temperatūrą tarpas paliekamas prieš Celsijaus laipsnio simbolį, pvz., 10 °C.

Rašyti	Nerašyti
Kauno marių paplūdimys (oro temperatūra 30 C).	Kauno marių paplūdimys (oro temperatūra 30°C).
23 °C	23°C

Rašant procentus taip pat reikia palikti tarpus, pvz., 30 %. Rišliame tekste geriau rašyti ne simbolį %, o santrumpą *proc.*

Rašyti	Nerašyti
Balsuoti atėjo net 90 proc. visų balso teisę turėjusių rinkėjų.	Balsuoti atėjo net 90proc. visų balso teisę turėjusių rinkėjų.
Apie 60 % lėšų draugija gaudavo iš šalies biudžeto, kitas tekdavo surinkti aukomis. Geriau rašyti: Apie 60 proc. lėšų draugija gaudavo iš šalies biudžeto, kitas tekdavo surinkti aukomis.	Apie 60% lėšų draugija gaudavo iš šalies biudžeto, kitas tekdavo surinkti aukomis.

Tarpai nepaliekami po žodžio, skaičiaus ar ženklo prieš skyrybos ženklus (tašką, šauktuką, klaustuką, dvitaškį, daugtaškį, kablelį, kabliataškį, po atidaromojo skliausto ir prieš uždaramąjį skliaustą).

Rašyti	Nerašyti
Išleido eilėraščių knygas „Eilėraščiai“ (1920) ir „100 pavasarių“ (1923), humoristinių poemų „Tamošius Bekepuris ir kitos Alijošiaus dainuškos“, feljetonų.	Išleido eilėraščių knygas „Eilėraščiai“ (1920) ir „100 pavasarių“ (1923), humoristinių poemų „Tamošius Bekepuris ir kitos Alijošiaus dainuškos“, feljetonų.
Parašė dramas „Atžalynas“ (1938) ir „Generalinė repeticija“ (1940).	Parašė dramas „Atžalynas“ (1938) ir „Generalinė repeticija“ (1940).

Tarp žodžių ar ypač tarp skaičių, kuriais nurodomos tam tikros ribos, tarpai nepaliekami. Kai brūkšnys vartojamas ne kaip skyrybos ženklas, paprastai rašomas be tarpų. Taip jis rašomas tarp skaitmenų – nurodant laiko intervalą (pvz.: 1980–1985 m., IV–XX a.), tarp žodžių – nurodant ribas (pvz., Vilnius–Kaunas).

Rašyti	Nerašyti
1978–1987 m.	1978 –1987m.
12–13 val.	12 – 13 val.
Šiauliai–Panevėžys	Šiauliai – Panevėžys
birželis–rugpjūtis	birželis – rugpjūtis
1–10 puslapis.	1 – 10 puslapis

Tačiau, kai brūkšnys vartojamas laiko intervalui žymėti, įsiterpia ne tarp skaitmenų, o tarp žodžių santrumpų, įprasciau tarpus abipus jo palikti, pvz.: 2023 m. spalio 9 d. – 2024 m. spalio 25 d., X a. I p. – XIX a. arba XIX a. pab.–XX a. pr. Svarbu visame tekste laikytis nuoseklumo.

Interneto svetainių tekstuose tarp pastraipų rekomenduojame palikti didesnius tarpus, kad būtų lengviau skaityti. Pasitaiko atveju, kai tame pačiame tekste tarp vienu pastraipų tarpai paliekami, tarp kitų – ne. Toks tekstas vizualiai atrodo netvarkingas, jį būtina koreguoti, pastraipų skyrybą – suvienodinti.

1.6. SUTRUMPINIMAI

Tarp sutrumpinimų, kaip ir tarp pačių žodžių, daromas tarpas, todėl ne *a.k.* (asmens kodas), *A.V.* (antspaudo vieta), *t.t.* (taip toliau) ir pan., bet *a. k.*, *A. V.*, *t. t.* ir pan.; jeigu trumpinamas asmens vardas, po vardo pirmosios raidės taip pat daromas tarpas.

Rašyti	Nerašyti
šv. Juozapas	šv.Juozapas
J. Petraitis	J.Petraitis

Tekstuose patartina vartoti visą vardą ir pavardę, ypač minint pirmą kartą. Taip bus pateikiama išsamesnė informacija. Minint antrą kartą – galima rašyti vardo pirmąją raidę ir pavardę. Visame tekste svarbiausia laikytis nuoseklumo.

Trumpinys šv. rašomas didžiąja raide, kai įeina į geografinį tikrinį pavadinimą ar eina kitokio tikrinio pavadinimo pirmuoju žodžiu, pvz., Šv. *Onos bažnyčia*.

Kitais atvejais prieš šventaisiais paskelbtų asmenų vardus apibūdinimas *šventasis* (ne *šventas*, -a, o būtent įvardžiuotinė forma) ar trumpinys šv. rašomi mažąja raide, pvz.: *šv. Ona, šventasis Petras ir šv. Kalėdos*. Įprasčiau šventųjų statuso nuorodą trumpinti.

1.7. DAIKTAVARDŽIO VARTOJIMAS

Pastebėta, kad muziejininkai dažnai netinkamai vartoja daiktavardį *mėnuo*. Išskyrus vienaskaitos vardininką, jis linksniuojamas kaip (i)a linksniuotės daiktavardis: *mėnuo (ne mėnesis) mėnesio, mėnesiui, mėnesį, mėnesiu, mėnesyje, mėnesiai, mėnesių...* (plg. *brolis, brolio, broliui, brolių...*, *broliai, brolių...* ir pan.), tačiau jis priskiriamas (i)a linksniuotei, nes taisyklinga vardininko forma – *mėnuo*.

Rašyti	Nerašyti
Kernavės Šaulių būrio šaudymo pratybos. 1939 m. rugpjūčio mėnuo.	Kernavės Šaulių būrio šaudymo pratybos. 1939 m. rugpjūčio mėnesis.
Grafos atspausdintos vokiečių ir lotynų kalbomis per du puslapius: metrikos eilės numeris, mirusiojo vardas ir pavardė, luomas ir gyvenamoji vieta, gimimo vieta ir amžius, tėvų vardai, mirimo vieta, mirimo metai, mėnuo ir diena, mirties priežastis, laidotuvių diena ir vieta, kas ir kada pranešė bažnyčiai apie mirtį, kas surašė metriką. Puslapio viršuje užrašyti metai ir mėnuo.	Grafos atspausdintos vokiečių ir lotynų kalbomis per du puslapius: metrikos eilės numeris, mirusiojo vardas ir pavardė, luomas ir gyvenamoji vieta, gimimo vieta ir amžius, tėvų vardai, mirimo vieta, mirimo metai, mėnesis ir diena, mirties priežastis, laidotuvių diena ir vieta, kas ir kada pranešė bažnyčiai apie mirtį, kas surašė metriką. Puslapio viršuje užrašyti metai ir mėnesis.

Muziejininkai dažnai vietoje daiktavardžio vartoja dalyvinę formą. Dalyvinės formos gali būti vartojamos kaip vienažodžiai terminai tik tuo atveju, jei nėra daiktavardinio varianto, pvz.: *tikintieji, mirusieji*. Kitais atvejais būtina vartoti daiktavardį.

Rašyti	Nerašyti
Budėtojas paduos raktą.	Budintis / budintysis paduos raktą.
Muziejuje jūsų lauks darbuotojas.	Muziejuje jūsų lauks dirbantysis.

PASTABA. Dalyvines formas galima vartoti junginiuose, pvz.: *Užfiksuotas laivo vadas Antanas Kaškelis ir budintis jūreivis laive „Prezidentas Smetona“.*

Sudėtingas daiktavardines konstrukcijas keiskite paprastesnėmis arba veiksmažodžių išvestinėmis formomis (dalyviais, pusdalyviais, padalyviais).

Rašyti	Nerašyti
Renginio dalyviai gieda Latvijos ir Lietuvos himnus.	Renginio dalyviai Latvijos ir Lietuvos himnų atlikimo metu.

Mintį išreikšti glausčiau ir aiškiau galima veiksmažodžiais.

Rašyti	Nerašyti
Ištyrė restauravimo technologijos ekspertė J. Polonskienė.	Tyrimą įgyvendino restauravimo technologijos ekspertė J. Polonskienė.

Rašyti	Nerašyti
V. Jarmolenka: susitarti buvo sunku dėl rusų noro fiksuoti kuo ilgesnį okupacinės kariuomenės buvimą Lietuvoje.	V. Jarmolenka: susitarimą pasiekti buvo sunku dėl rusų noro fiksuoti kuo ilgesnį okupacinės kariuomenės buvimą Lietuvoje.

Rašyti	Nerašyti
Svarstyta atnaujinti parodą.	Svarstyta įvykdyti parodos atnaujinimą .

Tiesioginiam priklausymui reikšti vartotinas daiktavardžio kilmininkas, o ne priesagos -inis, -inė būdvardis, pvz., *interneto svetainė*.

Rašyti	Nerašyti
Nuotraukos ir vaizdo įrašai gali būti naudojami renginiui viešinti socialiniuose tinkluose, interneto svetainėse, spaudoje ir kt. Sklandžiau rašyti: Nuotraukomis ir vaizdo įrašais renginys gali būti viešinamas socialiniuose tinkluose, interneto svetainėse, spaudoje.	Nuotraukos ir vaizdo įrašai gali būti naudojami renginiui viešinti socialiniuose tinkluose, internetinėse svetainėse, spaudoje ir kt.

1.8. ĮVARDŽIO VARTOJIMAS

Dažnai painiojama, kuri įvardžio *pats* kilmininko forma taisyklinga: *paties* ar *pačio*. Pirmenybė teikiama formai *paties*, forma *pačio* yra šalutinis normos variantas, tinkantis laisviesiems stiliams.

Rašyti	Nerašyti
Spektaklyje dvi Klaipėdos skulptūrų parko tapatybės – tai sunaikintos senosios miesto kapinės ir jų vietoje sovietmečiu įkurta skulptūros meno ekspozicija, o paties parko kraštovaizdis virsta scenovaizdžiu.	Spektaklyje dvi Klaipėdos skulptūrų parko tapatybės – tai sunaikintos senosios miesto kapinės ir jų vietoje sovietmečiu įkurta skulptūros meno ekspozicija, o pačio parko kraštovaizdis virsta scenovaizdžiu.
Varpelis su viduje ant grandinėlės prikabinta šerdele su tokio paties metalo plokštele ir raudonų šilkinių siūlų kutu.	Varpelis su viduje ant grandinėlės prikabinta šerdele su tokio pačio metalo plokštele ir raudonų šilkinių siūlų kutu.

1.9. BŪDVARDŽIO VARTOJIMAS

Būdvardžio *platus* reikšmė *didelis per skersį* tinka apibūdinti platų kelią, bet netinka apibūdinti renginio programą. Reikia ieškoti tiksliau aprašančio žodžio: *išsamus*, *detalus*, *nuodugnus*, *gausus*, *smulkus*.

Rašyti	Nerašyti
Muziejų naktį nusimato daug šurmilio: lankysis „Keliaujantis Aristavėlės dvaras“ su išsamia edukacine programa.	Muziejų naktį nusimato daug šurmilio: lankysis „Keliaujantis Aristavėlės dvaras“ su savo plačia edukacine programa.

Būdvardžio *pilnas* reikšmė *visiškai užimtas, pripildytas; nepraimitas* tinka apibūdinti pilną indą vandens ar pilną salę žmonių. Kita reikšmė *daug turintis* (pvz., *obelis pilna žiedų*).

Pilnas nevertotinas baigtinio kiekio reikšme, geriau jį keisti būdvardžiais *visas*, *išsamus*, *detalus*.

Rašyti	Nerašyti
Išsamią programą rasite: https://www.muziejunaktis.lt/renginiai	Pilną programą rasite: https://www.muziejunaktis.lt/renginiai

1.10. ĮVARDŽIUOTINĖ FORMA

Rūšiai, išskiriamajai daikto ypatybei reikšti sudėtiniuose terminuose ir pavadinimuose vartotina įvardžiuotinė forma. Patiekalų ar gėrimų rūšys, rūšių pavadinimai (išskiriamosios daikto ypatybės) nurodomos įvardžiuotinėmis formomis, pvz.: *saldžioji paprika, juodoji arbata, baltoji gūbė*.

Rašyti	Nerašyti
Edukacija vyks Raudonojoje salėje.	Edukacija vyks Raudonoje salėje.

Įvardžiuotinės formos žodžiais žymima tam tikra pareigų rūšis, pvz.: *vyriausias (= vyriausiasis) redaktorius, muziejininkas, inžinierius, teisėjas; bendros (= bendrosios) praktikos gydytojas*.

Įprastinė būdvardžio *vyresnysis (vyresnioji)* santrumpa vyresn., pvz., *vyresnysis specialistas – vyresn. specialistas*.

Įprastinė būdvardžio *vyriausiasis (vyriausioji)* santrumpa vyr., pvz., *vyriausiasis kuratorius – vyr. kuratorius, vyriausioji buhalterė – vyr. buhalterė*.

Jeigu pavartotume neįvardžiuotinę formą *vyriausias muziejininkas*, turėtume omenyje ne pareigybę, o muziejininko amžių.

Rašyti	Nerašyti
Petras Bingelis – Kauno valstybinio choro meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas, profesorius.	Petras Bingelis – Kauno valstybinio choro meno vadovas ir vyriausias dirigentas, profesorius.
Ligoninės vyriausiasis gydytojas J. Milukas, darbo kabinete.	Ligoninės vyriausias gydytojas J. Milukas, darbo kabinete.
Juozas Sabinskas – griovių ir kanalizacijos vyriausiasis technikas.	Juozas Sabinskas – griovių ir kanalizacijos vyriausias technikas.

1.11. ASMENVARDŽIAI

Lietuvių kalboje žodžių tarpusavio santykiai daugiausia reiškiami galūnėmis, todėl ir rišliuose lietuviškuose tekstuose pasitaikantys įvairios kilmės asmenvardžiai (tiek adaptuoti, tiek autentiškos, originalios formos) yra gramatinami ir linksniuojami.

Pasirenkant kitų kalbų asmenvardžių rašymo būdą, svarbu teksto žanras. Grožinėje literatūroje, vaikams skirtuose tekstuose asmenvardžiai rašomi adaptuota forma. Moksliniuose tekstuose nurodoma sugramatinta ir originali forma. Muziejinių vertybių aprašymuose pateikiama tokia forma, kokia yra užrašyta ant eksponato. Jeigu žinoma – pateikiama ir originali asmenvardžio forma.

Yra keli būdai, kaip rašyti asmenvardžius.

Asmenvardžius galima perrašyti pagal tarimą (**transkribuoti**), pvz., Gabenas (*Gabin*).

Jeigu tekstas yra informacinio pobūdžio ir renkatės rašyti transkribuotą formą, tekste pirmą kartą minint asmenvardį skliaustuose reikia rašyti autentišką formą be galūnių.

Rašyti	Nerašyti
Prancūzų kino aktoriaus, prodiuserio Žano Gabeno (<i>Jean Gabin</i>) vaidmuo.	Prancūzų kino aktoriaus, prodiuserio Žano Gabeno vaidmuo.

Asmenvardžius galima **gramatinti** pagal Autentiškų asmenvardžių gramatinimo rekomendaciją. Šiuo atveju siekiant grafinio paprastumo, sklandumo, galūnės dedamos tiesiai prie kamiengalio, pvz.: Pažymėjimas išduotas Nikolajui Petrovui. Amžinojo poilsio jis atgulė šalia dailininko Jaceko Malczewskio.

Jeigu siekiama tikslumo, galūnė gali būti dedama po apostrofo, pvz.: Nikolaj’ui Petrov’ui, Jacek’o Malczewski’io.

Taigi pasirinkus rašyti autentiškas asmenvardžių formas, galimi du variantai.

Rašyti	Nerašyti
Prancūzų kino aktoriaus, prodiuserio Jeano Gabino vaidmuo. Arba Prancūzų kino aktoriaus, prodiuserio Jean’o Gabin’o vaidmuo.	Prancūzų kino aktoriaus, prodiuserio Jean Gabin vaidmuo.
2024 m. balandžio 27 d. 18 val. Thomo Manno muziejuje Nidoje vyks kamerinės muzikos koncertas su nuostabiuoju ukrainiečių pianistu iš Austrijos Antonu Rasputko ir violončelininku Glebu Pyšniaku. Arba 2024 m. balandžio 27 d. 18 val. Thomo Manno muziejuje Nidoje vyks kamerinės muzikos koncertas su nuostabiuoju ukrainiečių pianistu iš Austrijos Anton’u Rasputko ir violončelininku Gleb’u Pyšniak’u.	2024 m. balandžio 27 d. 18 val. Thomo Manno muziejuje Nidoje vyks kamerinės muzikos koncertas su nuostabiuoju ukrainiečių pianistu iš Austrijos Anton Rasputko ir violončelininku Gleb Pyšniak .

Svarbu tai, kad pasirinkus vieną asmenvardžių užrašymo būdą, jo nuosekliai reikia laikytis visame tekste. Jeigu pasirinkote transkribuoti, tai reikia transkribuoti visus asmenvardžius, jei pasirinkote rašyti autentiškus asmenvardžius be apostrofų, tai visus ir reikia rašyti be apostrofų.

Rašyti	Nerašyti
--------	----------

Kamerinės muzikos koncertas su pianistu Antonu Rasputko ir violončelininku Glebu Pyšniaku. Arba Kamerinės muzikos koncertas su pianistu Anton'u Rasputko ir violončelininku Gleb'u Pyšniak'u.	Kamerinės muzikos koncertas su pianistu Antonu Rasputko ir violončelininku Gleb Pyšniak.
---	--

Moterų pavardėms, kurios baigiasi priebalsiu, galūnės nededamos ir jos nelinksniuojamos, o pavardės, kurios baigiasi -a, linksniuojamos kaip atitinkami lietuviški daiktavardžiai.

Pvz.: *Ana Vonsovič, Anos Vonsovič, Anai Vonsovič...*; *Jolanta Pšygodzka, Jolantos Pšygodzkos, Jolantai Pšygodzkai...*

Rašyti	Nerašyti
Atvyko baltarusių kalbos vertėja Nina Petkevič.	Atvyko baltarusių kalbos vertėja Nina Petkevičė

Įprastesnis būdas gramatinti yra pridėti lietuvišką galūnę tiesiai prie kamiengalio Jolantai Pšygodzkai, bet ypač dokumentuose nereikia vengti ir varianto pridėti lietuvišką galūnę po apostrofo, pvz., Jolanta'ai Pšygodzka'ai (beje, jei jau renkatės šitą būdą, tai po apostrofo dėkite galūnę tiek vardui, tiek pavardei, nors vardo forma čia sutampa su lietuviška forma).

Galūnės po apostrofo dedamos tada, kai siekiama tikslumo, norima pabrėžti, kokia yra autentiška forma. Taigi dėl tokių reikmių galūnė po apostrofo gali būti dedama netgi moteriškiems asmenvardžiams, kurie baigiasi galūne -a, pvz.: Jolanta'os Pšygodzka'os, Jolanta'ai Pšygodzka'ai...

1.12. VIETOVARDŽIAI

Lotynišką raidyną vartojančių kalbų vietovardžiai lietuviškuose tekstuose gali būti pateikiami tokiais būdais:

Transkribuoti apytiksliai pagal tarimą, pvz.: *Kelnas* (vok. *Köln*), *Milanas* (it. *Milan*), *Temzė* (angl. *Thames*).

Rašyti	Nerašyti
1944 m. vasarą su žmona Valerija Grinkevičiūte pasitraukė į Vokietiją, įsikūrė Pineberge prie Hamburgo.	1944 m. vasarą su žmona Valerija Grinkevičiūte pasitraukė į Vokietiją, įsikūrė Pinneberge prie Hamburgo.

Dažniausiai vartojamos lietuvių kalboje nusistovėjusios tradicinės kitų kalbų vietovardžių formos, pvz.: *Lenkija, Prancūzija, Dauguva, Paryžius, Varšuva, Viena*.

Rašyti	Nerašyti
Paroda eksponuota ir Lietuvos ambasadoje Paryžiuje.	Paroda eksponuota ir Lietuvos ambasadoje Paris.

Tik išimtiniais atvejais, kai vietovardžio tarimas ir rašymas lietuviškoje literatūroje įvairuoja ar apskritai nėra žinomas, kai vietovardis neįtrauktas į žinynus, enciklopedijas, galima palikti jo autentišką formą, pvz., Shillelagh kaimelis Airijoje.

Rečiau vartojami kitų kalbų vietovardžiai į lietuvių kalbą gali būti verčiami pagal prasmę. Pirmą kartą tekste minint tokių vietovardį skliaustuose reikia nurodyti ir originalią formą pasviruoju šriftu, pvz.: *Nekaltųjų Vaikelių skveras* (pranc. *Square des Innocents*), *Santarvės aikštė* (pranc. *Place de la Concorde*), *Senosios Bažnyčios gatvė* (angl. *Old Church Street*).

Rašyti	Nerašyti
Aplankykite Didįjį turgų (angl. <i>The Grand Bazaar</i> , turk. <i>Kapalıçarşı</i>) Stambule.	Aplankykite The Grand Bazaar (Kapalıçarşı) Stambule.
Prie Madisono aikštės arenos (angl. <i>Madison Square Garden</i>) yra žaidimų aikštelė vaikams.	Prie Madison Square Garden yra žaidimų aikštelė vaikams.

Nelotyniškas rašto sistemas vartojančių kalbų vietovardžiai transkribuojami atsižvelgiant į jų apytikslį tarimą ir lietuvių kalboje vyraujančias tradicijas arba transliteruojami paraidžiui (išskirtiniais atvejais gali būti pateikiamos jų lotynizuotos formos).

Rašyti	Nerašyti
Buvusio Kanešo (angl. <i>Kanesh</i> , turk. <i>Kaniş</i>) miesto vietą – Kiultepe (angl. <i>Kültepe</i>) piliavietę – tiria archeologai.	Buvusio Kanesh (turk. Kaniş) miesto vietą – Kültepe piliavietę – tiria archeologai.

Lietuviškų vietovardžių sąvadą rasti ir jame teiktinas vietovardžių formas patikrinti galima „Vietovardžių žodyne“ (prieiga: <https://vietovardziai.lki.lt/>).

Nelietuviškame tekste rastą pirmą kartą matomą vietovardį sunku adaptuoti. Darbą labai palengvina Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sudarytas ir jos svetainėje (prieiga: <https://vlkk.lt/>) pateiktas sąvadas „Pasaulio vietovardžiai“. Jame galima rasti daugumą Europos ir Amerikos žemynų vietovardžių – pateikiamos ir autentiškos, ir lietuviškos adaptuotos jų formos (prieiga: <https://pasaulio-vardai.vlkk.lt/>). Taip pat, kilus klausimų dėl vietovardžių adaptavimo, galima patikrinti ir daugiatomėje „Visuotinėje lietuvių enciklopedijoje“ (ir kituose žinyuose ar enciklopedijose).

1.13. VEDINIAI SU PRIESAGA -IŠKIS, -IŠKĖ

Lietuvių kalboje asmenims pagal gyvenamąją vietą pavadinti dar vartojama ir priesaga **-iškis, -iškę**. Kartais priesagų *-ietis, -ietė* ir *-iškis, -iškę* vediniai gali būti vartojami sinonimiškai, pvz.: *kaunietis* ir *kauniškis*, *šiaulietė* ir *šiauliškė*, bet *ukmergiškis*, o ne *ukmergietis*, *palangiškė*, o ne *palangietė*. Svarstant, kurį variantą pasirinkti konkrečiu atveju, reikėtų atsižvelgti į vietinių žmonių vartosena ir ją palaikyti.

Rašyti	Nerašyti
Ukmergiškis moksleivis Darius Morkūnas „Figaro“ 1985 metais surengė antisovietinį išpuolį, dėl kurio Ukmergės KGB tardė visų miesto mokyklų moksleivius.	Ukmergietis moksleivis Darius Morkūnas „Figaro“ 1985 metais surengė antisovietinį išpuolį, dėl kurio Ukmergės KGB tardė visų miesto mokyklų moksleivius.

Priesagos **-iškis, -iškę** reikšmė šiek tiek išsamesnė: jos vediniais galima pavadinti ir asmenį, ir daiktą, pvz.: *vilniškė televizija*, *kauniškis laikraštis*.

1.14. NEATIDUMO KLAIDOS

Nemažai klaidų paliekama dėl skubos ir neatidumo. Pavyzdžiui, nukopijavus žodį arba teksto dalį, nesuderinami linksniai, nepadedamas taškas sakinio, pastraipos ar aprašo pabaigoje. Paliekama ir kitų panašaus pobūdžio klaidų. Jų būtų galima išvengti, jeigu teksto autorius, parašęs tekstą, dar kartą patikrintų galutinį variantą.

Toliau pateikiame dažniausiai pasitaikančių neatidumo klaidų pavyzdžius.

Nebelieka pirmos arba paskutinės žodžio raidės. Praleidžiama raidė žodžio viduryje. Pasikartoja raidės.

Rašyti	Nerašyti
Kiekvieną šeštadienį 16.00 val. kviečiame apžiūrėti Vilniaus katedros požemius ekskursijoje anglų kalba.	Kiekkvieną šeštadienį 16.00 val. kviečiame apžiūrėti Vilniaus katedros požemius ekskursijoje anglų kalba.
Pirmoji paskaita Liaudies konservatorijoje.	Pirrmoji paskaita Liaudies konservatorijoje.
Sukilimo dalyvio Prano Sabonaičio manymu, žuvo apie 200 žmonių.	Sukilimo dalyvo Prano Sabonaičio manymu, žuvo apie 200 žmonių.
Algirdo Boso kūrybos paroda „Pusiaukelė“.	Algrdo Boso kūrybos paroda „Pusiaukelė“.
Velykėlės Žaliūkių malūnininko sodyboje.	Vėlykėlės Žaliūkių malūnininko sodyboje.

Žodžiai arba raidės sukeičiami vietomis. Kartais pakeičiama net prasmė.

Rašyti	Nerašyti
Latvija. Rēzeknės IX pēstininkų pulkas: leitenantas Gustavas Rauskinis (<i>Gustavs Rauskiņš</i>) skaito pranešimą apie velionį pirmąjį Latvijos prezidentą Jani Čakstę (<i>Jānis Čakste</i>).	Latvija. Rēzeknės IX pēstininkų pulkas: leitenantas Gustavas Rauskinis (<i>Gustavs Rauskiņš</i>) skaito pranešimą apie velionį pirmąjį Latvijos prezidentą Janī Čkastē (Jānis Čkaste) .
Pažinusiems spontanišką menininko natūrą, tokia veiksmy visuma tarsi neturėtų kelti didelės nuostabos.	Pažinusiems spontanišką menininko natūrą, tokia veiksmy visuma tarsi neturėtų kelti didelės nuostatos .
Taip vainikuotas ilgas ir sunkus nominacinės paraiškos rengimo darbas, kurį drauge atliko Lietuvos nematerialiojo paveldo specialistai ir šiaudinių sodų meistrai.	Taip vaikinuotas ilgas ir sunkus nominacinės paraiškos rengimo darbas, kurį drauge atliko Lietuvos nematerialiojo paveldo specialistai ir šiaudinių sodų meistrai.

Žodyje neparašoma nosinė raidė. Arba jos nereikia rašyti.

Rašyti	Nerašyti
Bilietus galima įsigyti muziejaus kasoje arba „Paysera Tickets“ sistemoje paspaudus šią nuorodą.	Bilietus galima įsigyti muziejaus kasoje arba „Paysera Tickets“ sistemoje paspaudus šia nuorodą.
Praktinėje užsiėmimo dalyje turėsite galimybę susikurti atvirlaiškį – komiksą su labiausiai įsiminusia Kauno menininkų istorija.	Praktinėje užsiėmimo dalyje turėsite galimybę susikurti atvirlaiškį – komiksą su labiausiai įsiminusia Kauno menininkų istorija .

2. REČIAU PASITAIKANČIOS KLAIDOS

2.1. PRIEVEIKSMIAI

Prieveiksmio *dėka* vartojimas.

Dėkoti galima tik asmenims, pvz., *Tėvų dėka baigė mokslus*.

Rašyti	Nerašyti
1930–1931 mokslo metai truko nuo birželio iki rugsėjo mėn. Dienyno pabaigoje pateikiamas elgesio ir mokslo pažangumo pažymėjimas. Pažymiai geri – mokinė perkelta į paskutinę klasę	1930–1931 mokslo metai truko nuo birželio iki rugsėjo mėn. Dienyno pabaigoje pateikiamas elgesio ir mokslo pažangumo pažymėjimas. Dėka gerų pažymių, ji buvo perkelta į paskutinę klasę.
Čia jau seniai neaukojamos šv. Mišios, tačiau muziejus šiam kultūros ir istorijos paminklui sugrąžino sakralinę dvasią.	Čia jau seniai neaukojamos šv. Mišios, tačiau muziejaus dėka šiam kultūros ir istorijos paminklui sugrąžinta sakralinė dvasia.

Prieveiksmio *metu* vartojimas.

Vartojama, kai žodis *metas* turi savarankišką reikšmę. Pvz., *Jis atėjo tuo metu, kai nieko nebuvo*. Prie laiką reiškiančių, tam tikros trukmės įvykius žyminčių žodžių nederėtų vartoti prieveiksmio *metu*, tuos žodžius reikėtų rašyti vietininko linksniu.

Rašyti	Nerašyti
Renginyje gali būti fotografuojama ir filmuojama.	Renginio metu gali būti fotografuojama ir filmuojama.

Dažnai vietoje konstrukcijos su prieveiksniu *metu* (polinksnio reikšme) laiko tarpui ir laiko trukmei reikšti geriau tinka konstrukcija su prielinksniu *per*.

Rašyti	Nerašyti
Balandžio 18 d. (ketvirtadienį) 18:00 val. per koncertą Vilniaus paveikslų galerijoje klausytojai bus supažindinami su senovinių šokių istorija, vyravusia apranga, tradicijomis, taip pat žaismingai bus pristatyti ir įvairūs senoviniai šokiai bei jų kaita Viduramžių, Renesanso, Baroko epochose.	Balandžio 18 d. (ketvirtadienį) 18:00 val. Vilniaus paveikslų galerijoje koncerto metu klausytojai bus supažindinami su senovinių šokių istorija, vyravusia apranga, tradicijomis, taip pat žaismingai bus pristatyti ir įvairūs senoviniai šokiai bei jų kaita Viduramžių, Renesanso, Baroko epochose.
Žiemą meškos miega.	Žiemos metu meškos miega.

2.2. JUNGtukAI, DALElyTĖS

Lietuvių kalboje nėra jungtuko *vis tik*. Priešpriešai žymėti vartotini jungtukai *vis dėlto, tačiau*.

Rašyti	Nerašyti
Pirmąjį žingsnį žengus ryžtingai ir taikiai vis dėlto nepavyko išvengti aukų ginant visų mūsų teisę būti laisviems.	Pirmąjį žingsnį žengus ryžtingai ir taikiai vis tik nepavyko išvengti aukų ginant visų mūsų teisę būti laisviems.

Dalelytė *vis tik (vis tiktai)* gali būti vartojama kaip šalutinis normos variantas. Pvz., *Dvejojau, ar sureaguoti į šią istoriją. Vis tik (geriau vis dėlto) sureaguosiu*.

2.3. ĮNAGININKO VARTOJIMAS

Muziejininkų tekstuose dažnai netinkamai vartojamas daiktavardis *atveju* (įnagininko linksnis). Jo reikšmė „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ (prieiga: <https://ekalba.lt/dabartines-lietuviu-kalbos-zodynas/>) nusakoma taip – *kartas, sykis, atsitikimas*. Pvz.: *Šiuo atveju jis teisis. Apsvarstykime ir kitą atvejį. Geriausiu, blogiausiu atveju*.

Įnagininkas *atveju* (polinksnio reikšme) veiksmo būdui ir laikui reikšti vertinamas kaip knyginis, kanceliarinis pasakymas, pirmenybė teiktina padalyviui ar kt.

Rašyti	Nerašyti
Romualdo Petrausko parodos pavadinimas „Be pavadinimo“ yra tikrai neatsitiktinis.	Romualdo Petrausko parodos atveju pavadinimas „Be pavadinimo“ yra tikrai neatsitiktinis.
Šiaulių m. tarybos veiksmų planas nušalinus Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą.	Šiaulių m. tarybos veiksmų planas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nušalinimo atveju .

2.4. PAŽYMINIO SKYRYBA

Gana dažnai pamirštama kableliais išskirti pažyminius, einančius po pažymimojo žodžio. Po pažymimojo žodžio vietoje kablelio gali būti rašomas ir brūkšnys.

Rašyti	Nerašyti
Naguose erelis laiko laurų vainiką ir žaibus, perrištus Šv. apaštalo Andriejaus ordino juosta. Juos supa du pusapvaliai apvadai, sujungti ornamentais.	Naguose erelis laiko laurų vainiką ir žaibus perrištus Šv. apaštalo Andriejaus ordino juosta . Juos supa du pusapvaliai apvadai sujungti ornamentais .
Naguose erelis laiko laurų vainiką ir žaibus – perrištus Šv. apaštalo Andriejaus ordino juosta. Juos supa du pusapvaliai apvadai – sujungti ornamentais.	

Kableliais skiriami po pažymimųjų žodžių einantys derinamieji pažyminiai.

Rašyti	Nerašyti
Melžtuvė, medinė, pagaminta iš šulelių. Sklandžiau rašyti: Medinė melžtuvė, pagaminta iš šulelių.	Melžtuvė medinė pagaminta iš šulelių.
Staltiesė, siuvinėta, kvadratinė, su kutais.	Staltiesė siuvinėta kvadratinė su kutais.

Sklandžiau rašyti: Kvadratinė staltiesė, siuvinėta, su kutais.	
Kirvukas, akmeninis, su skyle kotui. Sklandžiau rašyti: Akmeninis kirvukas, su skyle kotui.	Kirvukas akmeninis su skyle kotui.

2.5. DIDŽIŪJŲ RAIDŽIŲ RAŠYBA

Kartais sunku atskirti, kokią raidę rašyti – didžiąją ar mažąją laikotarpių pavadinimuose. Jie gali būti rašomi dvejopai:

Individualizuotų svarbių istorinių įvykių ir epochų pavadinimų pirmasis žodis ir kiti tikriniai žodžiai rašomi iš didžiosios raidės, pvz.: *Ankstyvieji viduramžiai, Barokas, Renesansas*.

Rašyti	Nerašyti
Vilniaus paveikslų galerijoje vykstančiame koncerte klausytojai bus supažindinami su senovinių šokių istorija, vyravusia apranga, tradicijomis, taip pat žaismingai bus pristatyti ir įvairūs senoviniai šokiai bei jų kaita Viduramžių, Renesanso, Baroko epochose.	Vilniaus paveikslų galerijoje vykstančiame koncerte klausytojai bus supažindinami su senovinių šokių istorija, vyravusia apranga, tradicijomis, taip pat žaismingai bus pristatyti ir įvairūs senoviniai šokiai bei jų kaita viduramžių, renesanso, baroko epochose.

Kaip stilių, pasaulėžiūrų, religijų pavadinimų žodžiai rašomi iš mažosios raidės (ne sakinio pradžioje): *ankstyvieji viduramžiai, barokas, renesansas*.

Rašyti	Nerašyti
Italų ankstyvojo renesanso kostiumas.	Italų ankstyvojo Renesanso kostiumas.

APIBENDRINIMAS

LIMIS muziejinių vertybių aprašuose, renginių kalendoriuje, personalijų aprašymuose pateikiami ir viešinami duomenys turi būti taip pat atsakingai parengti, kaip ir bet koks tekstas, skirtas spausdintiniams leidiniams. Todėl labai svarbu tekstą patikrinti, dar kartą jį perskaityti. Muziejuose rekomenduojama, kad sklandai skirtus muziejinių vertybių aprašus, pateiktus LIMIS, peržiūrėtų ir suredaguotų šios srities specialistai. Aktualu ištaisyti ir aprašuose pasitaikančias dalykines klaidas. Svarbiausia stengtis išvengti klaidų, kurios yra apibendrintos ir paskelbtos Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (VLKK) sudarytame Kalbos klaidų sąraše (prieiga: <https://www.vlkk.lt/>). Rašant tekstus rekomenduojama naudotis metodine priemone „LIMIS. Muziejinių vertybių aprašai“ (prieiga: <https://www.emuziejai.lt/el-metodinis-leidiny-limis-ekspozicijos-aprasai/>), kurios 5 skyriuje „Išsamus muziejinės vertybės aprašymas“ pristatoma, kaip turi būti aprašytos muziejinės vertybės.

LITERATŪROS ŠALTINIŲ SĄRAŠAS:

1. „Dabartinės lietuvių kalbos gramatika“, Vilnius, 1997.
2. „Kalbos patarimai. Kn. 1: Gramatinės formos ir jų vartojimas“, Vilnius, 2002.
3. Kalbos patarimai. Kalbos rekomendacijų žinynas. Sudarė Rita Miliūnaitė. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2021. Prieiga: <https://ekalba.lt/kalbos-patarimai>.
4. Valstybinė lietuvių kalbos komisija. Prieiga: <https://www.vlkk.lt>.
5. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nutarimai (VLKK 2016 m. gegužės 26 d. protokolinis nutarimas Nr. PN-3).
6. „Lietuvių kalbos rašyba: taisyklės, komentarai, patarimai“ (patvirtintas VLKK 2022 m. sausio 6 d. nutarimu Nr. N-1 (190)).
7. „Lietuvių kalbos rašyba: taisyklės, komentarai, patarimai“ (autorės – Rasuolė Vladarskienė, Palmira Zemlevičiūtė), Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2022.
8. „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ (Vilnius, Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas). Prieiga: <https://www.vle.lt>.
9. „Dabartinis lietuvių kalbos žodynas“. Prieiga: <https://ekalba.lt/dabartines-lietuviu-kalbos-zodynas>.
10. Metodinė priemonė „LIMIS. Muziejinių vertybių aprašai“. Prieiga: <https://www.emuziejai.lt/el-metodinis-leidiny-limis-eksponatu-aprasai>.
11. Praktinių lietuvių kalbos redagavimo kursų medžiaga.
12. Enciklopedinis kompiuterijos žodynas. 4-as leidimas. (Valentina Dagienė; Gintautas Grigas; Tatjana Jevsikova, Vilnius: Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas, 2016; koreguota 2020–2022. Prieiga: <http://www.ims.mii.lt/EK%c5%bd>).
13. Asmenvardžių rašymo rekomendacijos ir taisyklės. Prieiga: <https://vlkk.lt/aktualiausios-temos/asmenvardziai?lang=lt>.
14. Pasaulio vietovardžių žodynas. Prieiga: <https://pasaulio-vardai.vlkk.lt/paieska>.
15. Lietuvos vietovardžių žodynas. Prieiga: <http://vietovardziai.lki.lt/>.
16. Lietuvių kalbos išteklių informacinė sistema „E. kalba“. Prieiga: <https://ekalba.lt>.